Sistemin Yemi; "Biyoiktidar"

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞAÇLI
G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi, EBB Öğr. Üyesi.

1.Sistem

Sistem; birbiriyle ilgili; girdi, işlem, çıktı ve dönüt öğelerinin bütünüdür. Öğeler bütününün uzak, genel ve özel hedefleri vardır. Anılan hedefleri gerçekleştirmede; sistemin seçkileri merkezi iktidarlar tarafından yapılır. Kararlar yasalar, yürütmeler ve yargılar sistemin özel öznesini belirler. Kapitalist, post kapitalist, liberal, neoliberal, ve sosyalist… yönetimlerle iktidar öznesinin formasyonları somutlanır.

2.Sistemde Biyoiktidarın Teorizesi ve Pratiği

Biyoiktidar, yaşam üzerine odaklanarak, bedenleri ve davranışları düzenler. Bu düzenleme içinde bireyler ve bedenleri, belli kategorilere ayrılırken; beden, iktidarın işlediği bir araç, bir nesne konumuna dönüştürülür (Faucault,1979).

Biyoiktidarın politik yaklaşımının temeli ise; tüm toplumun ve nüfusun kontrol edilmesidir.

Biyoiktidar olgusunun ulus devletin ve kapitalizmin ortaya çıkışında işlevsel olduğu gözleniyor.

3.Biyoiktidarın Öncüsü

Biyoiktidarın öncüsü Fransız Michel Foucault, siyasi statükoya ve yerleşik kurumların gücüne karşı direnişi savunmasına rağmen; (1)sınıf mücadelesi, (2)işçilerin egemenliği ve (3)ulusların emperyal araçlar yerine; kendi ulusal iradelerini kullanma gibi Marks Temelli İlkeleri aktif olarak savunamadığı görülür.

Bu durum; yani emek yoğun hak, hukuk ve adalet savunularından çekincelerin ve iktidar kısıtlarının salt Türkiye Coğrafyası'na özgü olmadığı; biyoiktidarcı Faucault'ın yukarı satırlarda değinilen tavrında da görülüyor.

Sistemi sosyal adalet, eşitlik ve hakça paylaşım üzerine kuramayan ve bunları yapamayan Faucault. "biyoiktidar" kavramıyla teorizede; "bilim, yönetim, bilimsellik değişkenleri" yerine; "bedenler üzerine kurulan iktidarı" vurguladı. Politik pratiğinde ise tek tek insanlara hükmetme ve yönlendirme yollarını açtı.

4.Biyoiktidar Organizmacı ve Öjeniktir

Biyoiktidar organizmacı yaklaşımı benimsediğinden; biyoiktidarda devlet baş, işçiler kol olarak tasvir edilir.

Bu nedenle biyoiktidar, öjenikle ve devlet ırkçılığından beslenir.

Öjenik formasyon, bireylerin ve toplumun devlet tarafından yeniden biçimlendirildiği bir politikadır. Yirminci yüzyılda yayılmaya başlayan öjenik politikalar, genellikle sağlık, nüfus, beden eğitiminde ve spor alanlarında yaygındır.

Öjenik politikalar "iyi soy" peşindedir. Bu özelliğiyle öjen icraatlar, emperyalizmin destek silahlarından olan "etnik ırkçılığı sever ve mezhepçiliği ise kaşımayı benimser."

Biyoiktidarda, Ulusun ya da insanlığın yaşamına yönelik tehdit oluşturduğu beliren herhangi bir grup, örgüt hiçbir ceza görmeden ve kınamayla karşılaşmadan ortadan kaldırılabilir.

5.Biyoiktidar Öldürmeye Yakın Barışa Uzaktır!

Biyoiktidar, soykırımcı ırkçı anlayışlı olan haydut devletlerden İsrail güncel kötü örneğinde olduğu gibi öldürmeyi eski ilkellik olarak görmez. Devletin eski çağlardaki öldürme hakkına bir geri dönüş yaptığı anlamında kullanmaz. Aksine bu olumsuzluğu; "iktidarın hayatın, türlerin, ırkların ve nüfusun büyük ölçüde her aşamasında varoluşunu ve hükmetmesini destekleme aracı olarak görür.

Gezegenin her coğrafyasında süregiden savaşlar da bu tezi kanıtlar niteliktedir.

Çünkü:

- Barış yolunda yürünseydi; içte ve dışta silahlanmaya bu kadar finans ayrılmazdı!
- Barışa özlem duyulsaydı; İsrail gibi haydut bir devletin "çelik kubbe kalkanı" diye bir kurgusu olmazdı!
- Eğer barış olsaydı, batıcı sekülerler ve siyasal dinci mollalar bu kadar prim görmezdi!
- Barış sevilseydi; İran'ın arkasında Rusya ve sahibinin sesi İsrail'in arkasında ABD var senaryoları konuşulmazdı!
- Barış egemen olsaydı; Gezegenin 21.Yüzyılında hala açlık çeken ve temel ihtiyaçlara erişimde zorlanan insanlar varken; balistik ve hipersonik füzelerin konuşulmasına bu kadar geberilmezdi!
- Eğer barış olsaydı, 2. Hitler Netenyahu olmazdı!
- Barış hakim olsaydı; Gazze'de 7 Ekim 2023'den beri Filistin halkına karşı İsrail'in soykırımı sürerken, İsrail'in mi? yoksa ABD'nin mi güvenliği önemli? Sorusu sorulmazdı! (Karaağaçlı, 2025)

6.Vargı ve Yargıda Biyoiktidar

- Biyoiktidar, "bedenlerin zaptedilmesini ve nüfusun kontrol edilmesini sağlamak için yapılanır.
- Biyoiktidar, kendini rasyonel olarak aklamada her yolu mubah görürken; güç baskısını kullanır.
- Biyoiktidar, yaşamın korunması ve sürdürülmesinde nüfus istatistiklerini öne çıkarır.
- Biyoiktidar kavramıyla Foucault iktidarı olumlu bir şey olarak tanımlar. Oysa klasik iktidar anlayışı temelde olumsuzdur, kısıtlayıcıdır ve sansürcüdür.

Nasıl?

Biyoiktidar, "hem yazında hem sahada ne kadar biyopolitik ve tanıdık!" değil mi?

Kaynak

Foucault, M. (1979). **The Birth Of Biopolitics.** Lectures At The College De France. Edited By Michel Senellart. France: Palgrave Macmillan.

Karaağaçlı, M. (2025).**"Yurtta Barış, Dünyada Barış" İlkesi Sadece Bir Slogan ve Parola Değildir!** http://www.mektepligazete.com. Köşe Yazıları. Mustafa Karaağaçlı, 16.06.2025.

Etiksel İlke

Burada yer verilen görüşlerden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi etiksel olarak uygun olacaktır.

İletişim ve Erişimi

e-posta : mkara@gazi.edu.tr
Web (1) : w3.gazi.edu.tr/~mkara
Web (2) :https://avesis.gazi.edu.tr/mkara
ORCID:https://orcid.org/0000-0003-3488-1021

Süren Yayın Ortamları ve Portalları

Futbol-spor-yorum :www.yurtspor.com.yazarlar
Eğitim,sosyoloji,güncel:www.mektepligazete.com.köşeyazıları
Bilim-araştırma :www.mektepligazete.tebeşirbülten.com
Tüm yayınlar blogu :mustafakaragacli.blogspot.com

Bilişim Medyaları

Facebook (1): Kirizma
Facebook (2): Mustafa Karaağaçlı
X : M_Karaagacli_
İnstagram : mustafakaraagacli1
Youtube :AkademikAda